

Stadsbyggnadsnämnden

Remiss från kommunstyrelsen - Godkännande av Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighets beslut om Mälardalstaxa

Förslag till beslut

För egen del

Godkänna förvaltningens förslag till yttrande och överlämna det till kommunstyrelsen.

Förslag till fullmäktige

Eskilstuna kommun beslutar att godkänna Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighets beslut om:

- att godkänna takpriser för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÄLAB:s förslag.
- att godkänna att MÄLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-train.
- att godkänna att MÄLAB, i det fall MÄLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå.
- att godkänna att MÄLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter.

Ärendebeskrivning

I bifogat utdrag av § 5 ”Beslut om Mälardalstaxa” från direktions sammanträde den 12 maj 2016 (se bilaga 1) har Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet fattat beslut om Mälardalstaxa. Detta skedde i enlighet med Mälardalstrafik AB:s (MÄLAB) förslag. I samma beslutande har Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet i sin tur anhållit om att dess medlemmar, landstinget och länets kommuner godkänner Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet beslut om;

- att godkänna takpriser för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÄLAB:s förslag.

- att godkänna att MÄLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-train.
- att godkänna att MÄLAB, i det fall MÄLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå.
- att godkänna att MÄLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter.

I bifogat utdrag av § 3 ”Priser och övergripande resevillkor i Mälardalstaxan” från sammanträde i styrelsen för MÄLAB den 21 april 2016 (se bilaga 2) har MÄLAB föreslagit dess ägare Stockholms läns landsting, Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet, Landstinget i Uppsala län, Landstinget Västmanland, Region Örebro län samt Region Östergötland besluta:

- att godkänna takpriser för biljetter i Mälardalstaxan i enlighet med MÄLAB:s förslag
- att godkänna att MÄLAB kan fastställa pris på tilläggsbiljetter för på- och avstigning vid Arlanda C utifrån aktuella villkor med infrastrukturförvaltaren A-Train
- att godkänna att MÄLAB, i det fall MÄLAB:s ägare höjer priset på biljett med motsvarande geografisk giltighet, kan höja priset på biljett i Mälardalstaxan till samma nivå
- att godkänna att MÄLAB, för tillkommande relationer som inte omfattas av bifogat förslag, kan fastställa priser för biljetter i enlighet med samma principer som för beslutade biljetter.

Bakgrund

Landstingen i Stockholm, Västmanland, Uppsala, Örebro och Östergötlands län samt Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet (nedan benämnda RKTU), ingick år 2014 ett avtal om att tillsammans etablera en ny regional tågstrafik och nya pendlarbiljetter, Mälardalstaxan, som gäller både i regional tågstrafiken och i den anslutande och parallella lokala spår- och busstrafiken. I huvudsak har genomförandet av den nya trafiken och införandet av Mälardalstaxan delegerats till MÄLAB, bland annat vad gäller att handla upp trafikoperatörer och att i detalj utforma biljettsortiment, prissättning och resevillkor i Mälardalstaxan.

MÄLAB:s styrelse fattade vid det extra sammanträdet den 21 april 2016 beslut om att fastställa biljettsortiment för Mälardalstaxan med takpriser, zonindelning och övergripande resevillkor i enlighet med vd:s förslag. Beslut om prissättning av

biljetter ska underställas MÄLAB:s ägare för godkännande i enlighet med beslutsformuleringarna i detta ärende. Att notera särskilt är att det föreslås att MÄLAB får rätt att själv fastställa priser för relationer som inte redovisas i ärendet. Exempel på sådana relationer kan vara till och från tillkommande stationer inom, eller utanför, nuvarande trafikområde eller bytesresor med andra resvägar än redovisad, exempelvis vid trafikomläggningar.

Eftersom Mälardalstaxans villkor är av central betydelse för kommande trafikoperatörer, utgör sortiment, priser och övergripande resevillkor en förutsättning för de trafikavtal som avses tecknas. Trafikavtalen kommer därför bli villkorade mot att MÄLAB:s ägare godkänner de föreslagna priserna. I enlighet med Samverkansavtalet tecknas MÄLAB:s trafikavtal som tjänstekoncessioner där operatören tillåts prissätta och sälja enkelbiljetter för i huvudsak sällanresenärer. Mälardalstaxans sortiment ska vara 30-dagarsbiljetter och andra biljetter för i huvudsak arbets-, studie och annat vardagligt resande. Utöver 30-dagarsbiljetter införs biljetter med giltighet i 90 dagar samt 365 dagar (ett år).

MÄLAB:s och MÄLAB:s ägares möjligheter att ändra priserna i Mälardalstaxan under trafikavtalens giltighetstid kommer vara begränsade, åtminstone förutsatt att överenskommelse inte nås med trafikoperatörer. Samtidigt finns vissa möjligheter till ensidiga justeringar. Exempelvis kommer MÄLAB ha en möjlighet att anpassa Mälardalstaxans priser i det fall trafikoperatören skulle välja att införa produkter med liknande giltighet. För att vid behov möjliggöra en anpassning av Mälardalstaxan nedåt, utan att inhämta godkännande från ägarna, föreslås att besluten om priser hos ägarna utformas som takpriser.

Det framtagna förslaget till Mälardalstaxa utgår från de principer som anges i Samverkansavtalets Bilaga D Principer för prissättning. Den för resenärerna stora skillnaden mot dagens SJ/TiM-taxa är att kravet på tilläggsbiljett för RKTm-trafik upphör. Istället ingår parallell och anslutande RKTm-trafik i närområde i Mälardalstaxans biljett, på samma sätt som sedan länge gäller i förhållandet mellan RKTm:s egna buss- och tågtrafik och inom län som har avtal med SJ om periodkortsgiltighet. På vissa sträckor blir därför utbudet större genom att det blir möjligt att både nyttja regionaltåg och RKTm-trafik som går parallellt. Detta har störst betydelse där det också går SL-pendeltåg; Stockholm – Uppsala, Stockholm – Gnesta och Stockholm – Bålsta. På samma sätt som med RKTm:s zonbaserade 30-dagarsbiljetter blir Mälardalstaxans biljetter också praktiskt möjliga att nyttja inte bara för arbetsresor utan också för lokala fritidsresor hemmavid. Därmed sänks tröskeln för de som idag enbart reser kollektivt med regionaltåg till att också mer frekvent börja resa med RKTm:s busstrafik.

Vad gäller konsekvenser av Mälardalstaxan generellt och utifrån ett sörmländskt perspektiv informerades direktionen vid sitt senaste sammanträde den 16 mars

2016 samt genom särskilt informationsutskick i samband med att MÅLABs styrelses beslut gällande tilldelning av uppdrag samt beslut om Mälardalstaxan offentliggjordes den 28 april 2016.

Vad gäller konsekvenser av Mälardalstaxan generellt, i ett mälardalsperspektiv och utifrån ett sörmländskt perspektiv, bifogas informations- respektive beslutsunderlag ”Information om effekter av Mälardalstaxan i Sörmland”, ”Beslut om priser och övergripande resevillkor i Mälardalstaxan”, ”Jämförelse nya pendlarbiljetter och TiM-taxan” samt ”Pristabell Ny Pendlarbiljett”.

De ekonomiska konsekvenserna för Mälardalstaxan är beräknade att vara intäktsneutrala i relation till dagens intäktsnivå. Som underlag till myndighetens Verksamhetsplan och budget 2017 (2018-19) har MÅLAB lämnat kalkylerade effekter för programmet Ny Trafik där Mälardalstaxan är en av ingående faktorer.

Ärendets beredning

Hos myndigheten och genom tjänstemannaberedningen har frågor kopplade till Mälardalstaxan behandlats successivt sedan våren 2014 och principer för Mälardalstaxan har hanterats vid flera tillfällen under 2015 och 2016 genom MÅLAB:s styrelse.

Som följd av ovan beredning, och som ingående faktor till övergångsavtalet, har därefter, vid sammanträde av den 21 april 2016, styrelsen för MÅLAB beslutat, under förutsättning av ägarna Stockholms läns landsting, Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet, Landstinget i Uppsala län, Landstinget Västmanland, Region Örebro län samt Region Östergötland godkännande, fastställa biljettsortiment för Mälardalstaxan med takpriser, zonindelning och övergripande resevillkor i enlighet med vd:s förslag.

Kort därefter, den 12 maj 2016, vid sammanträde i Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighet beslutade direktionen, under förutsättning att samtliga medlemmar fattar erforderliga beslut i respektive fullmäktige, om Mälardalstaxan i enlighet med MÅLABs förslag.

Med utgångspunkt ur ovan redovisning föreslås Eskilstuna kommun besluta godkänna Kommunalförbundet Sörmlands Kollektivtrafikmyndighets beslut om Mälardalstaxan i enlighet med framlagt material.

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Marianne Hagman
Förvaltningschef

Anna Bergfors Fall
Avdelningschef trafik